

Groningen, 15 januari 2007

PERSBERICHT DOCUMENTATIECENTRUM NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN

Vijwel alle partijen boeken ledenwinst over 2006

Afgezien van D66 is in het afgelopen jaar is het ledental van alle politieke partijen gestegen. D66 zag haar ledenaanhang met 5,4% krimpen – ongetwijfeld mede als gevolg van het turbulente politieke jaar dat de Democraten doormaakten. De grootste groeier was de Partij voor de Dieren, die in november 2006 haar parlementaire debuut maakte.*) De PvdD kreeg er bijna 4.000 leden bij en kwam uit op 6.370, een toename van 165,5%. Van de gevestigde partijen groeide de SP het sterkst, met 13,1%. Deze partij boekt al sinds haar entree in de Tweede Kamer in 1994 onafgebroken ledenwinst en is sindsdien verdrievoudigd. Ook de ChristenUnie en GroenLinks gingen er behoorlijk op vooruit, met 10,4% respectievelijk 9,9%. De SGP groeide met 2,9%. Sinds de zomer van 2006 kunnen vrouwen volwaardig lid worden van deze partij, maar naar de indruk van het partijbureau is van deze mogelijkheid nog weinig gebruik gemaakt.

Opvallend is dat de grote partijen zich wisten te handhaven. De PvdA ging in 2006 licht vooruit (1,5%), evenals in 2005. De sociaal-democraten blijven de tweede partij van het land, met bijna 63.000 leden. Het verschil met de SP wordt evenwel kleiner: in 2005 betrof het ongeveer 17.000 leden, in 2006 12.000. Opmerkelijk is de winst voor het CDA en de VVD. De christen-democraten – die met uitzondering van het jaar 2002 vanaf het einde van de jaren tachtig hun ledenaanhang zagen krimpen – gingen er met 560 leden op vooruit (0,8%) en blijven grootste partij van Nederland. Ook de liberalen, die vanaf het midden van de jaren tachtig vrijwel altijd leden verloren, konden in 2006 enige winst boeken (1,7%). CDA en VVD verloren overigens veel leden door ‘natuurlijk verloop’, maar wonnen er per saldo uiteindelijk meer bij.

Al met al vertoont het jaar 2006 een behoorlijke toename van het totale ledental van de Nederlandse politieke partijen, na een daling in 2005 en 2004. Telden de partijen in 2005 gezamenlijk 300.201 leden, in het afgelopen jaar kwam hun totaal uit op 318.144 leden – een toename van 17.949 (6,0%). Voor een deel komt dit door de PvdD, die in 2005 nog niet werd meegeteld omdat zij niet in de Tweede Kamer zitting had. Daartegenover staat dat de LPF per 1 januari 2007 niet meer wordt meegeteld (omdat die uit de Tweede Kamer is verdwenen) – maar deze partij beschikte in januari 2006 slechts over ruim 1.200 leden.

Belangrijker voor de toename van het totale ledental lijkt de campagne voor de Tweede-Kamerverkiezingen te zijn. Veel partijen meldden dat zij vooral in campagnetijd veel nieuwe leden konden inschrijven. Ook in de verkiezingsjaren 2002 en 2003 steeg het ledental flink (mede door de effecten van het optreden van Pim Fortuyn), terwijl in de jaren negentig het totale ledental van de Nederlandse politieke partijen vrijwel zonder uitzondering daalde. Momenteel is 2,6 % van de 12.264.503 kiesgerechtigden in Nederland lid van een politieke partij.

*) De PVV heeft vooralsnog geen leden; het is nog niet mogelijk om lid te worden..

Voor meer informatie:

Gerrit Voerman
 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen
 Broerstraat 4
 9712 CP Groningen
 Tel: 050-363 68 30
 Fax: 050-363 72 56
 E-mail: g.voerman@rug.nl
 Site: www.dnpp.nl

Ledentallen Nederlandse politieke partijen per 1 januari 2005, 2006, 2007

	1 januari	1 januari	1 januari 2007				
	2005	2006	totaal	nieuwe leden	uitgeschreven leden	saldo	%
CDA	73.000	69.000	69.560	3.908	3.348	+ 560	+ 0,8
Christen-Unie	24.235	24.156	26.673	3.599	1.082	+ 2.517	+ 10,4
D66	11.744	11.059*)	10.462	**)	**)	- 597	- 5,4
GroenLinks	20.709	21.383	23.490	4.384	2.277	+ 2.107	+ 9,9
LPF	2.111	1.274	-	-	-	-	-
PvdA	61.111	61.913	62.846	6.197	5.264	+ 933	+ 1,5
PvdD	***)	***)	6.370	4.160	198	+ 3.962	+ 165,5
SGP	25.900	26.400	27.154	**)	**)	+ 754	+ 2,9
SP	44.299	44.853	50.740	10.047	4.160	+ 5.887	+ 13,1
VVD	41.861	40.157	40.849	5.812	5.120	+ 692	+ 1,7
Totaal	304.970	300.195****)	318.144				

*) gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2006 (11.065)

***) geen opgave

****) De PvdD telde op 1 januari 2005 1.799 leden en op 1 januari 2006 2.408. Deze ledentallen zijn niet in de tabel opgenomen, omdat de PvdD toen nog niet in de Tweede Kamer vertegenwoordigd was.

*****) gewijzigd door aanpassing van het ledental van D66

N.B.: De PVV heeft vooralsnog geen leden; het is nog niet mogelijk om lid te worden.